

შესავალი

ზოგადი განათლების ეროვნული მიზნების (საქართველოს მთავრობის განკარგულება N 84, 2004 წლის 18 ოქტომბერი ქ. თბილისი) მისაღწევად საქართველოს **”განათლების სისტემა მოსწავლეებს უყალიბებს ლიბერალურ და დემოკრატიულ ღირებულებებზე დამყარებულ სამოქალაქო ცნობიერებას და ეხმარება მათ ოჯახის, საზოგადოებისა და სახელწმიფოს წინაშე საკუთარი უფლება-მოვალეობების გაცნობიერებაში.” სასკოლო განათლებამ უნდა მისცეს მოსწავლეს ”სასიკეთო გადაწყვეტილებათა მიღებისა და აქტიური მოქმედების შესაძლებლობა”.**

ამავე ფუძემდებელ დოკუმენტში გაცხადებულია, რომ **”საზოგადოებრივი აქტიურობისა და არსებული რესურსების ეფექტიანი ამოქმედების გარეშე ცალკეული საშუალებები ვერ უზრუნველყოფს მოზარდში ზემოთჩამოთვლილ უნარ-ჩვევათა სრულყოფილ განვითარებას. ამიტომ ამ ჩვევების გამომუშავება უნდა მოხდეს სასკოლო გარემოს სრული ჩართვით: მოსწავლეების, მასწავლებლების, მშობლების, ადმინისტრატორებისა და სხვა დაინტერესებული პირების მონაწილეობით ისეთ განსხვავებულ პირობებში, როგორცაა გამოცდები თუ არჩევნები, საკლასო ოთახი თუ სახლი, კლუბი, სპორტული დარბაზი, სკოლის ეზო თუ სახელოსნო. მოსწავლეების, მათი მშობლების, მასწავლებლების, დირექციისა თუ გარემომცველი საზოგადოების აქტიური მონაწილეობა განაპირობებს მიზნების მიღწევის ხარისხსა და წარმატებულობას.”**

დემოკრატიული მოქალაქეობის აღზრდისათვის აუცილებელი სასკოლო გარემოს ჩამოყალიბებისა და უზრუნველყოფის ძირითადი საშუალება სკოლის მრავალფეროვანი თვითმმართველობაა. მოსწავლეების, როგორც თავისუფალი და პასუხისმგებელი მოქალაქეების განვითარების ძირითადი ასპარეზი კი მოსწავლეთა თვითმმართველობა გახლავთ.

საქართველოს კანონით ზოგადი განათლების შესახებ (2005 წლის 8 აპრილი, N 1330 – II) ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების თვითმმართველობის სუბიექტები საჯარო სკოლაში არიან: სამეურვეო საბჭო, დირექცია, პედაგოგიური საბჭო, **მოსწავლეთა თვითმმართველობა**, დისციპლინური კომიტეტი, ასევე სააპელაციო კომიტეტი – ასეთის არსებობის შემთხვევაში;

საბაზო და საშუალო საფეხურის მოსწავლეები ირჩევენ საკუთარ თვითმმართველობებს. მოსწავლეთა თვითმმართველობას აღწერს ზოგადი განათლების შესახებ კანონის მე-10 თავი:

თავი X. ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების მოსწავლეთა თვითმმართველობა

მუხლი 47. მოსწავლეთა თვითმმართველობა

1. მოსწავლეთა თვითმმართველობა არის ამ კანონისა და სკოლის წესდების თანახმად არჩეული ორგანო. იგი წარმოადგენს სკოლის სტრუქტურულ ერთეულს.

2. საბაზო და საშუალო საფეხურების მოსწავლეები ირჩევენ საკუთარ თვითმმართველობებს.

3. მოსწავლეთა თვითმმართველობის არჩევნები ტარდება თანასწორობის საფუძველზე, ფარული კენჭისყრით, გამჭვირვალობისა და კლასების მიხედვით მოსწავლეთა თანაბარი წარმომადგენლობის პრინციპების დაცვით.

4. მოსწავლეთა თვითმმართველობას ხელმძღვანელობს თვითმმართველობის მიერ არჩეული თავმჯდომარე.

მუხლი 48. მოსწავლეთა თვითმმართველობის ფუნქციები

მოსწავლეთა თვითმმართველობა:

ა) შეიმუშავებს რეკომენდაციებს სკოლის შინაგანაწესის შესახებ;

ბ) უფლებამოსილია სამეურვეო საბჭოს წარუდგინოს წინადადებები სკოლისათვის მნიშვნელოვან ყველა საკითხთან დაკავშირებით;

გ) ირჩევს თავის წარმომადგენელს სამეურვეო საბჭოში;

დ) სკოლის წესდებით დადგენილი წესით და საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად მონაწილეობს მოპოვებული გრანტის განკარგვაში;

ე) წევრთა ერთი მეხუთედის ინიციატივით ქმნის სასკოლო კლუბებს.

განსაკუთრებით არის აღსანიშნავი, რომ საშუალო საფეხურის მოსწავლეთა თვითმმართველობას აქვს გამორჩეული ფუნქციაც: ის ირჩევს თავის წარმომადგენელს სკოლის უმაღლეს წარმომადგენლობით ორგანოს - სამეურვეო საბჭოს სრულუფლებიან წევრად.

აქ წარმოდგენილი ინსტრუქცია ეხმარება მოსწავლეებსა და სკოლის ადმინისტრაციას მოსწავლეთა თვითმმართველობის არჩევნების ორგანიზებაში. იგი აღწერს არჩევნების ორგანიზების ორ ძირითად მოდელს, სამართლიანი არჩევნების პრინციპებზე დაფუძნებულ პროცედურებსა და მათ თანმიმდევრობას.

ინსტრუქცია წარმოადგენს გზამკვლევს სკოლის ადმინისტრაციისა და სამეურვეო საბჭოს წევრებისათვის, დამრიგებლების, სამოქალაქო აღზრდის მასწავლებლებისა და თავად მოსწავლეებისათვის.

ამ ინსტრუქციის გამოყენებით სასწავლო წლის დაწყებიდან ერთი თვის განმავლობაში, სამოქალაქო აღზრდის მასწავლებლებისა და ადგილობრივი საარჩევნო ადმინისტრაციების პროფესიონალი მოხელეების ჩართულობით, შესაძლებელია მოსწავლეთა თვითმმართველობის სამართლიანი არჩევნების ორგანიზება უმაღლესი სტანდარტების დაცვით.

წინამდებარე ინსტრუქცია ორგანიზებულია ოთხ ნაწილად. რეკომენდებულია, რომ სასწავლო წლის დაწყებიდან ერთი თვის განმავლობაში, სამოქალაქო აღზრდის მასწავლებელმა, მოსწავლეთა თვითმმართველობის არჩევნებთან დაკავშირებული კოლეგების მონაწილეობით, საბაზო და საშუალო საფეხურის მოსწავლეთა ჯგუფებთან ჩაატაროს ოთხი შეხვედრა. შეხვედრების მიზანია საარჩევნო პროცესის შესაბამისი ეტაპის ორგანიზებაში დახმარება.

საარჩევნო ღონისძიებების კალენდარი (ვადები)

სწავლის დაწყებიდან:

1-ლი კვირა _ კლასის/სკოლის საარჩევნო კომისიების დაკომპლექტება

მე-2 კვირა _ სიების შედგენა

მე-3 კვირა _ კანდიდატების რეგისტრაცია, საარჩევნო კამპანიის წარმოება

მე-4 კვირა _ საარჩევნო კამპანიის წარმოება, არჩევნები

არჩევნების¹ ორგანიზების განსხვავებული მოდელები

მოსწავლეთა თვითმმართველობის არჩევნების ორგანიზება სკოლებში სხვადასხვაგვარად არის შესაძლებელი. ჩვენ გთავაზობთ ორ განსხვავებულ წესს.

მოდელი I

არჩევნების ორგანიზების პირველი მოდელი გულისხმობს საკლასო საარჩევნო კომისიების შექმნას და არჩევნების გამართვას ცალ-ცალკე თითოეულ კლასში. ამ შემთხვევაში ყოველ კლასში ეწყობა ცალკე საარჩევნო უბანი, საკუთარი საარჩევნო ყუთით და სხვა ატრიბუტიკით.

მოდელი II

მეორე მოდელის მიხედვით იქმნება ერთი სასკოლო საარჩევნო კომისია, რომელშიც შევა ყველა კლასის თითო წარმომადგენელი, მთელ სკოლაში იქმნება ერთი უბანი, იდგმება ერთი საარჩევნო ყუთი და ყოველი კლასისთვის განსხვავებული ფერის ბიულეტენები იბეჭდება, რათა ხმების დათვლის დროს არ მოხდეს მათი აღრევა.

შერეული მოდელები

სკოლებს საკუთარი სპეციფიკის გათვალისწინებით შეუძლიათ აირჩიონ ამ მოდელთაგან ერთი ან შექმნან შერეული მოდელი, მაგალითად: მე-12 რამდენიმე განაყოფი (პარალელური) კლასისთვის შეიქმნას ცალკე უბანი თავისი საარჩევნო კომისიით, მე-11 კლასებისთვის - ცალკე უბანი და საარჩევნო კომისია და ა.შ. კლასების დაჯგუფება შესაძლებელია საბაზო და საშუალო საფეხურების მიხედვითაც. ასეთ შემთხვევებში თითო პარალელური კლასიდან საარჩევნო კომისიაში შევა თითო წარმომადგენელი (თუ პარალელური კლასი მხოლოდ ორია, კლასიდან საარჩევნო კომისიაში ორი წევრი შევა, რადგან კომისიაში სამ წევრზე ნაკლები არ უნდა იყოს).

პირველი კვირა

საარჩევნო კომისიები კომისიების შექმნა

არჩევნების ორგანიზებულად და გამჭვირვალედ ჩატარება საარჩევნო კომისიების საქმეა. კომისიების ორგანიზებულობაზე ბევრად არის დამოკიდებული, რამდენად სამართლიანად და გამჭვირვალედ ჩატარდება არჩევნები. სკოლებში არჩევნებისთვის მზადება უმჯობესია, დაიწყოს კლასის და/ან სკოლის საარჩევნო კომისიების დაკომპლექტებით. მნიშვნელოვანია, მოსწავლეებმა იცოდნენ, რომ თუ სურთ იმუშაონ საარჩევნო კომისიაში, არჩევნებში მონაწილეობას ვერ მიიღებენ როგორც კანდიდატები, ვინაიდან სკოლის თვითმმართველობის წევრობის კანდიდატობისა და კომისიის წევრობის შეთავსება დაუშვებელია.

თუ სკოლაში არჩევნები ტარდება პირველი მოდელის მიხედვით, თითოეული კლასი ირჩევს კომისიის სამ წევრს, რომელთაგან მომავალში თავად კომისია ერთს თავმჯდომარედ აირჩევს, ერთს კი - კომისიის მდივანად.

კომისიის სამი წევრის არჩევა შესაძლებელია სამოქალაქო განათლების ან ისტორიის გაკვეთილზე მასწავლებლის დახმარებით, შემდეგი პროცედურების დაცვით:

მოსწავლეები ასახელებენ კანდიდატებს (შესაძლებელია საკუთარი კანდიდატურის დასახელებაც).

¹ აქ და შემდეგშიც „არჩევნებში“ იგულისხმება სკოლის მოსწავლეთა თვითმმართველობის არჩევნები.

მხოლოდ სამი კანდიდატის დასახელების შემთხვევაში, შემდგომი პროცედურები აღარ ტარდება და კომისიის წევრთა მოვალეობას დასახელებული სამი კანდიდატი შეასრულებას.

სამზე მეტი კანდიდატის დასახელების შემთხვევაში, ტარდება ფარული რეიტინგული გამოკითხვა შემდეგი წესის დაცვით:

ა) კომისიის წევრობის ყველა კანდიდატის სახელი დაინერგება ერთნაირი ფერისა და ზომის ფურცლებზე, რომელთა რაოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს რეიტინგულ გამოკითხვაში მონაწილე მოსწავლეების რაოდენობას. აღნიშნული ფურცლები დაურიგდება მოსწავლეებს და თითოეული მათგანი შემოხაზავს მხოლოდ სამი კანდიდატის სახელს. კომისიის წევრობის თითოეული კანდიდატისთვის მიცემული ხმები დაჯამდება. კომისიის წევრი გახდება ის სამი კანდიდატი, რომელიც რეიტინგული გამოკითხვის შედეგად მიიღებს ყველაზე მეტ ხმას.

ბ) თუ სარეიტინგო გამოკითხვის შედეგად კომისიის წევრთა კანდიდატებიდან კომისიის მესამე წევრი ვერ გამოვლინდა ხმათა თანაბრობის გამო, მოენწყობა სარეიტინგო გამოკითხვის მეორე ტური მხოლოდ იმ კანდიდატების მონაწილეობით, რომლებმაც სარეიტინგო გამოკითხვის I ტურში თანაბარი ქულები დააგროვეს. საარჩევნო კომისიების წევრთა შერჩევისას სასურველია დავიცვათ გამოკითხვის ფარულობა.

სკოლაში არჩევნების მეორე მოდელის მიხედვით ჩატარების შემთხვევაში ყალიბდება სკოლის საარჩევნო კომისია და თითოეული კლასი შეარჩევს მხოლოდ ერთ წევრს. კლასიდან სკოლის საარჩევნო კომისიის წევრის გამოსავლენად ასევე ტარდება რეიტინგული გამოკითხვა.

სკოლაში არჩევნების შერეული მოდელის მიხედვით ჩატარების შემთხვევაში ყალიბდება ნაკადის საარჩევნო კომისია (მაგ. მე-7, მე-8, მე-9 კლასების კომისია ცალკე და მე-10, მე-11, მე-12 კლასების კომისია ცალკე) და თითოეული კლასი ასევე შეარჩევს მხოლოდ ერთ წევრს. კლასიდან სკოლის საარჩევნო კომისიის წევრის გამოსავლენად ასევე ტარდება რეიტინგული გამოკითხვა.

კომისიის თავმჯდომარისა და მდივნის არჩევა, წევრებს შორის ფუნქციების განაწილება

საარჩევნო კომისიების შექმნის შემდეგ, პირველსავე სხდომაზე აუცილებელია წევრებს შორის ფუნქციების გადანაწილება. კომისია ღია კენჭისყრით, ხმათა უმრავლესობით ირჩევს კომისიის თავმჯდომარესა და მდივანს. კანდიდატურის დასახელება შეუძლია კომისიის წევრს ირჩევს. შესაძლებელია როგორც საკუთარი კანდიდატურის დასახელება, ისე საკუთარი კანდიდატურისთვის ხმის მიცემა. თუ კომისიის თავმჯდომარის და/ან მდივნის არჩევა ხმათა უმრავლესობით ვერ მოხერხდა, მაშინ ფუნქციების განაწილება მოხდება წილისყრით: კომისიის ერთ-ერთი წევრი ქალაქის ერთნაირ ფურცლებზე დაწერს: „კომისიის თავმჯდომარე“, „კომისიის მდივანი“ და „კომისიის წევრი“. ფურცლები გადაიკვცება ისე, რომ შეუძლებელი იყოს წარწერის წაკითხვა და ჩაიყრება ყუთში ან დაიყრება მაგიდაზე. თითოეული წევრი რიგ-რიგობით ამოიღებს თითო ფურცელს და შეასრულებს იმ ფუნქციას, რომელიც წილისყრით შეხვდა.

კომისიის წევრთა ფუნქციების გამოვლენის შემდეგ კომისია გახსნის „საარჩევნო ჟურნალს“, რომელსაც აწარმოებს კომისიის მდივანი. ჟურნალში ჩაიწერება კომისიის წევრთა სახელები და შესაბამისი ფუნქციები. საარჩევნო ჟურნალში შეიტანება ყველა განცხადება/საჩივარი როგორც წინასაარჩევნო პერიოდში, ისე კენჭისყრის დღეს.

უშუალოდ არჩევნების მსვლელობისას კომისიის მდივანი შეითავსებს რეგისტრატორის მოვალეობას და გასცემს ბიულეტენებს, თავმჯდომარე შეითავსებს საარჩევნო ყუთზე ზედამხედველის ფუნქციას, ხოლო მესამე წევრი იქნება ნაკადის მომწესრიგებელი.

ანალოგიურად მოხდება სკოლის ერთიან საარჩევნო კომისიაში (II მოდელი) თავმჯდომარისა და მდივნის არჩევა. რეგისტრატორის, ნაკადის მომწესრიგებლისა და საარჩევნო ყუთზე ზედამხედველის ფუნქციები შეიძლება განაწილდეს ფარული წილისყრით ან კენჭისყრით, სურვილის მიხედვით.

მეორე კვირა

საარჩევნო სიების შედგენა

მას შემდეგ, რაც კომისია დაკომპლექტდება და თავმჯდომარე და მდივანი აირჩევიან, იწყება საარჩევნო სიებზე მუშაობა. იმისდა მიუხედავად, რომელ მოდელს იყენებს სკოლა არჩევნების ორგანიზებისთვის, ყოველი კლასის სია შედგება ცალ-ცალკე. კლასის საარჩევნო სიას საფუძვლად უდევს საკლასო ჟურნალი. სიის საბოლოო სახით ჩამოყალიბებისთვის კომისიამ უნდა შეამოწმოს, ხომ არ გადავიდა კლასიდან ან ხომ არ გადმოვიდა კლასში რომელიმე მოსწავლე ისე, რომ ეს არ ასახულა საკლასო ჟურნალში. დაზუსტებულ სიას ხელს აწერენ საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე და მდივანი და შედგენიდან არა უგვიანეს მეორე დღისა გამოაკრავენ სკოლის თვალსაჩინო ადგილას. სასურველია, რომ სკოლის ადმინისტრაციამ გამოყოს საარჩევნო განცხადებების დაფა, სადაც შესაძლებელი იქნება გამოიკრას ყველა კლასის საარჩევნო სია. შემდგომში ამავე დაფაზე განთავსდება არჩევნებთან დაკავშირებული ნებისმიერი ინფორმაცია.

მესამე კვირა

კანდიდატების რეგისტრაცია

კლასის ყველა მოსწავლეს, საარჩევნო კომისიის წევრის გარდა, უფლება აქვს, დარეგისტრირდეს კანდიდატად და კენჭი იყაროს. სკოლის მოსწავლეთა თვითმმართველობის წევრობის კანდიდატად რეგისტრაციისათვის მსურველმა მოსწავლემ საარჩევნო კომისიას უნდა მიმართოს განცხადებით. კანდიდატად დარეგისტრირება შეიძლება მოხდეს მხოლოდ განცხადების საფუძველზე, თუმცა საუკეთესო კანდიდატების გამოსავლენად კლასმა, წინასწარი შეთანხმებით, შეიძლება დააწესოს შეზღუდვები მინიმალურ აკადემიურ მოსწრებაზე, დისციპლინურ სახდელზე, მხარდაჭერთა მინიმალურ რაოდენობასა და ა.შ.

კანდიდატობის მსურველის განცხადებას ჩაიბარებს კომისიის თავმჯდომარე ან მდივანი. კანდიდატი დარეგისტრირებულად ჩაითვლება მას შემდეგ, რაც საარჩევნო კომისია საარჩევნო ჟურნალში შესაბამის ჩანაწერს გააკეთებს და კანდიდატს გადასცემს ფურცელს, სადაც ეწერება, რომ რეგისტრირებულია კანდიდატად. აღნიშნულ ფურცელს ხელს აწერს კომისიის თავმჯდომარე და მდივანი.

მეოთხე კვირა

დამკვირვებლები

დამკვირვებლები არიან საზოგადოების წარმომადგენლები, რომლებიც აკვირდებიან, რამდენად სამართლიანად და გამჭვირვალედ ტარდება არჩევნები. სკოლებში დამკვირვებლებად შეიძლება მოვიწვიოთ არასამთავრობო ორგანიზაციები. დამკვირვებლობის მსურველმა ორგანიზაციებმა წინასწარ უნდა მიმართონ საარჩევნო კომისიას. კომისია მათ გაატარებს რეგისტრაციაში (ორგანიზაციის დასახელებას და დამკვირვებელთა მონაცემებს შეიტანს საარჩევნო ჟურნალში) და გადასცემს სამკვრდე ნიშნებს წარწერით „დამკვირვებელი“. ერთ კომისიაში დამკვირვებლად რეგისტრაცია ავტომატურად აძლევს დამკვირვებელს უფლებას, იმავე სკოლის სხვა კლასებშიც განხორციელოს დაკვირვება. დამკვირვებლებს უფლება აქვთ, საარჩევნო კომისიის წევრებს მიუთითონ დარღვევებზე, დაწერონ საჩივრები საარჩევნო პროცედურების დარღვევის შესახებ და დაარეგისტრირონ ისინი საარჩევნო ჟურნალში, მაგრამ უფლება არ აქვთ, ჩაერიონ არჩევნების პროცესში და ხელი შეუშალონ საარჩევნო კომისიის წევრების საქმიანობას.

საარჩევნო კამპანიის წარმოება

კანდიდატები საარჩევნო კამპანიას იწყებენ საარჩევნო კომისიაში კანდიდატად რეგისტრაციის გავლისთანავე. მათ შეუძლიათ დაბეჭდონ და გაავრცელონ საკუთარი პროგრამები. კამპანიის წარმოებისთვის დასაშვებია კომუნიკაციის ნებისმიერი სამართლიანი მეთოდი. არ შეიძლება მოსყიდვის, შანტაჟის, იძულების, მუქარის და სხვა ძალადობრივი ხერხების გამოყენება. თუ ასეთი შემთხვევები გამოვლინდა და დადასტურდა, იმ კანდიდატს, რომელმაც საარჩევნო კამპანიისას ძალადობრივ მეთოდებს მიმართა, კომისია რეგისტრაციას გაუუქმებს.

კენჭისყრის ოთახის მონაცემები

კენჭისყრის ოთახში იდგმება სულ ცოტა ერთი რეგისტრატორის მაგიდა, ფარული კენჭისყრის კაბინა და საარჩევნო ყუთი. კომისიის მდივანი/რეგისტრატორი მაგიდასთან ზის და გასცემს საარჩევნო ბიულეტენებს. ფარული კენჭისყრის კაბინის მოსაწყობად საკლასო ოთახის ერთ-ერთ კუთხეში შეიძლება დაიდგას მერხი, მასზე კი დაიდოს კარდონის საკმარისად დიდი ყუთი, რათა შეუძლებელი იყოს გვერდებიდან იმის დანახვა, რომელ კანდიდატს მისცა ხმა ამომრჩეველმა.

საარჩევნო ყუთებით კომისიების მომარაგებას უზრუნველყოფენ შესაბამისი საოლქო საარჩევნო ოლქები. ყუთი დაიდგმება სკამზე. მის გვერდით მუდმივად უნდა იმყოფებოდეს საარჩევნო ყუთის ზედამხედველი (კომისიის თავმჯდომარე) და კონტროლი გაუწიოს იმას, რომ თითო ამომრჩეველმა ყუთში ერთ ბიულეტენზე მეტი არ ჩააგდოს.

ბიულეტენებისა და შემაჯამებელი ოქმების დაბეჭდვა

არჩევნების მომზადების ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი ნაწილია საარჩევნო ბიულეტენების დაბეჭდვა. ბიულეტენები უნდა დაიბეჭდოს დროულად, მაგალითად, არჩევნებამდე ერთი დღით ადრე, ამომრჩეველთა რაოდენობაზე 5-6 ეგზემპლარით მეტი, რათა გაფუჭებული ბიულეტენის ნაცვლად კომისიამ ახალი ბიულეტენი გასცეს. თუ ამომრჩეველს ბიულეტენი შემთხვევით გაუფუჭდება (მაგალითად: შემოხაზა ორი კანდიდატი ან გაეხა ბიულეტენი), გაფუჭებულ ბიულეტენს დაუბრუნებს კომისიას, რომელიც გასცემს ახალს, გაფუჭებულს კი გაანადგურებს.

ამის შესახებ კომისიის მდივანი საარჩევნო ჟურნალში შეიტანს ჩანაწერს ამომრჩევლის სახელისა და გვარის აღნიშვნით.

ბიულეტენების გარდა კომისია წინასწარ ბეჭდავს არჩევნების შემაჯამებელ ოქმს. ოქმში აღინიშნება ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობა, რამდენმა მოსწავლემ მიიღო არჩევნებში მონაწილეობა, რამდენი ხმა მიიღო თითოეულმა კანდიდატმა, გაბათილებული ბიულეტენების რაოდენობა და გამარჯვებული კანდიდატის სახელი და გვარი.

კენჭისყრის ჩატარება

კენჭისყრის დაწყებამდე საარჩევნო კომისია უნდა დარწმუნდეს, რომ საარჩევნო ყუთი ცარიელია და დალუქოს ყუთი. ნაკადის მომწესრიგებელი კომისიის წევრი თითო-თითოდ ან ორ-ორად შემოუშვებს ამომრჩეველებს კენჭისყრის ოთახში. კომისიის მდივანი/რეგისტრატორი იღებს ერთ ბიულეტენს, ხელს აწერს უკანა მხრიდან და გადასცემს ამომრჩეველს. ამომრჩეველი ხელმოწერით ადასტურებს ბიულეტენის მიღებას და შედის ფარული კენჭისყრის კაბინაში. კაბინაში ამომრჩეველი შემოხაზავს მისთვის სასურველი კანდიდატის სახელს (დასაშვებია ყველა არასასურველი კანდიდატის სახელის გადახაზვა და მხოლოდ ერთის დატოვება), გადაკეცავს ბიულეტენს და ჩაუშვებს საარჩევნო ყუთში. ყუთთან დგას საარჩევნო ყუთის ზედამხედველი/კომისიის თავმჯდომარე და აკონტროლებს, რომ ამომრჩეველმა ყუთში ერთ ბიულეტენზე მეტი არ ჩაუშვას. ხმის მიცემის შემდეგ ამომრჩეველი ტოვებს კენჭისყრის ოთახს.

საჩივრების მიღება, განხილვა და გადაწყვეტილების მიღება

კომისია არჩევნების მიმდინარეობისას იღებს საჩივრებს, რომლებიც ეხება არჩევნების ჩატარების პროცედურების დარღვევებს. კომისიისთვის საჩივრით მიმართვა შეუძლია იმ კლასის მოსწავლეს, რომელშიც კომისია ატარებს არჩევნებს ან დამკვირვებელს. კომისია კოლეგიალურად განიხილავს თითოეულ საჩივარს და გადაწყვეტილებას იღებს ხმათა უბრალო უმრავლესობით.

საარჩევნო ყუთების გახსნა, ხმების დათვლა, შედეგების შეჯამება, ოქმის შევსება და შედეგების გამოქვეყნება

ვენჯისყრის დასრულების შემდეგ კომისია დამკვირვებლების თანდასწრებით ამოწმებს საარჩევნო ყუთის ლუქის მთლიანობას. თუ ლუქის მთლიანობა დარღვეულია, კომისია ადგენს ამის მიზეზს. თუ ლუქის მთლიანობა შემთხვევით დაირღვა, კომისია გახსნის ყუთს და შეუდგება ხმების დათვლას. მაგრამ თუ საარჩევნო ყუთის ლუქის დარღვევა არჩევნების შედეგებს ეჭვქვეშ აყენებს, კომისია დანიშნავს ხელახალ არჩევნებს.

თუ ლუქის მთლიანობა არ არის დარღვეული, კომისია ხსნის საარჩევნო ყუთს და იწყებს ხმების დათვლას. თითოეული სუბიექტის ხმები ითვლება ცალ-ცალკე. კომისიის წევრები აჯამებენ თითოეული კანდიდატისთვის მიცემული ხმების რაოდენობას და მონაცემები შეაქვთ შემაჯამებელ ოქმში. ასევე, შემაჯამებელ ოქმში შეაქვთ ბათილი ბიულეტენების რაოდენობა.

ბიულეტენი ბათილია თუ:

ამომრჩეველი არ შემოხაზავს არც ერთ სუბიექტს;

ამომრჩეველი გადახაზავს ყველა სუბიექტს;

ამომრჩეველი შემოხაზავს ერთზე მეტ სუბიექტს;

საარჩევნო ყუთში აღმოჩნდება სხვა კლასისათვის განკუთვნილი საარჩევნო ბიულეტენი;

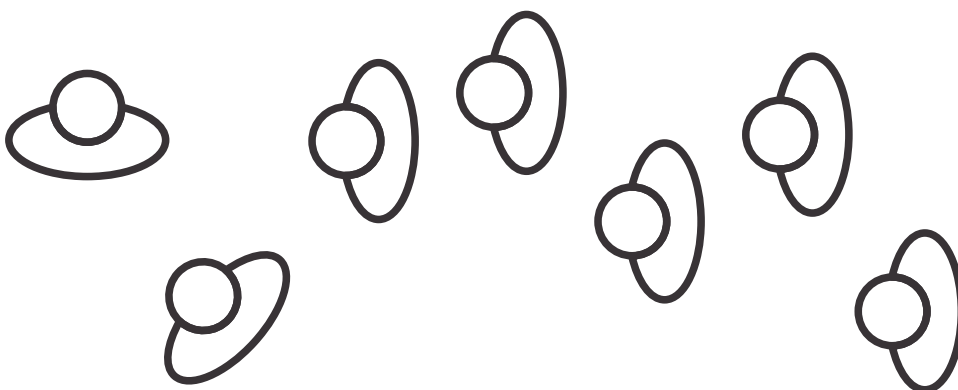
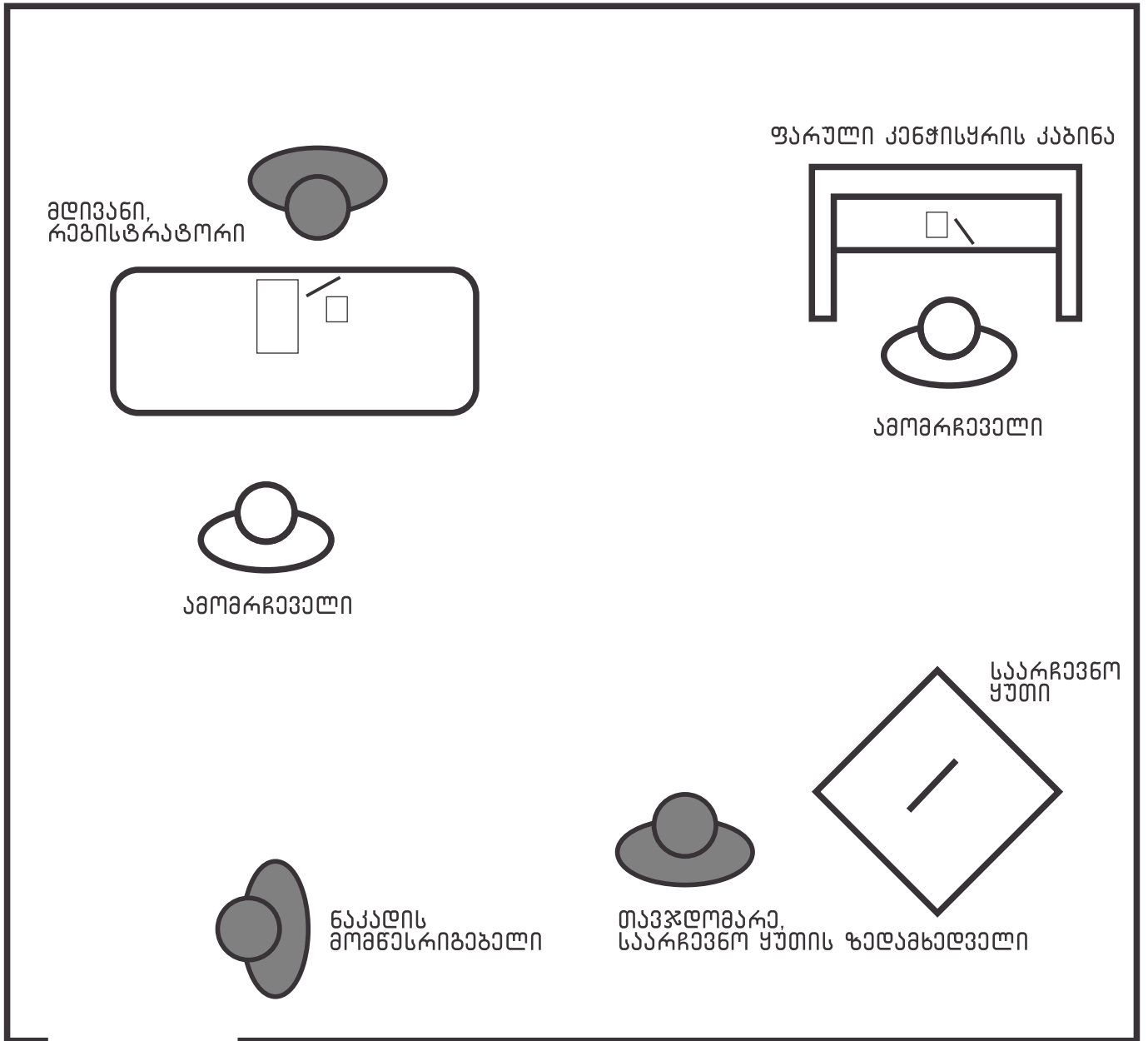
შემაჯამებელ ოქმს ხელს აწერს კომისიის ყველა წევრი და მას დაუყოვნებლივ გამოაკრავენ სკოლის განცხადებების დაფაზე. შემაჯამებელი ოქმის გამოკვრისთანავე გამარჯვებული კანდიდატი ითვლება კლასის წარმომადგენლად სკოლის თვითმმართველობაში.

იმ შემთხვევაში, თუ ერთზე მეტმა კანდიდატმა დააგროვა ხმათა თანაბარი რაოდენობა, კომისია ამ კანდიდატების მონაწილეობით დანიშნავს ხელახალ არჩევნებს. ხელახალი არჩევნები შეიძლება დაინიშნოს არჩევნებიდან 1 ან 2 დღის შემდეგ, მაგრამ სწავლის დაწყებიდან არა უგვიანეს ერთი თვისა.

დანართები

1. ვენჯისყრის ოთახის მოწყობის სქემა
2. საარჩევნო ბიულეტენის ნიმუში
3. შემაჯამებელი ოქმის ნიმუში

კენჭისყრის ოთახის მოწყობის სქემა

საარჩევნო ბიულეტენის ნიმუში

სკოლა _____ კლასი _____

**სკოლის მოსწავლეთა თვითმმართველობის
არჩევნები**

შემოხაზეთ თქვენთვის სასურველი მხოლოდ
ერთი კანდიდატის ნომერი

1. ნესტან-დარეჯანი
2. ივანე მხარგრძელი
3. მაია წყნეთელი
4. გიორგი სააკაძე

სკოლა _____ კლასი _____

**სკოლის მოსწავლეთა თვითმმართველობის
არჩევნები**

შემოხაზეთ თქვენთვის სასურველი მხოლოდ
ერთი კანდიდატის ნომერი

1. ნესტან-დარეჯანი
2. ივანე მხარგრძელი
3. მაია წყნეთელი
4. გიორგი სააკაძე

სკოლა _____ კლასი _____

**სკოლის მოსწავლეთა თვითმმართველობის
არჩევნები**

შემოხაზეთ თქვენთვის სასურველი მხოლოდ
ერთი კანდიდატის ნომერი

1. ნესტან-დარეჯანი
2. ივანე მხარგრძელი
3. მაია წყნეთელი
4. გიორგი სააკაძე

სკოლა _____ კლასი _____

**სკოლის მოსწავლეთა თვითმმართველობის
არჩევნები**

შემოხაზეთ თქვენთვის სასურველი მხოლოდ
ერთი კანდიდატის ნომერი

1. ნესტან-დარეჯანი
2. ივანე მხარგრძელი
3. მაია წყნეთელი
4. გიორგი სააკაძე

**სკოლის მოსწავლეთა თვითმმართველობის არჩევნები
კენჭისყრის შედეგების შემაჯამებელი ოქმი**

სკოლა _____ კლასი _____

სიაში ამომრჩეველთა რაოდენობა _____

არჩევნებში მონაწილეთა რაოდენობა _____

ბათილი ბიულეტენების რაოდენობა _____

მიცემულ ხმათა რაოდენობა

არჩეული კანდიდატის სახელი და გვარი:

თავმჯდომარე:
მდივანი:
კომისიის წევრ(ებ)ი:

თარიღი:

შენიშვნები

შენიშვნები